

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 412.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e118605/facsimile.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ved til at rejse, eller ikke, og at bestemt den nærværende Krigsplan om atter alle dem, til hvilke Danneise det for en stor Deel hører at rejse i Udlandet, alle alene en Deel af de Stænderne, som vi kalde dem, men ogsaa alle Kæmper og mange Gaandværfere; at det er dem, som her skal gaaes ved, og at det er dem, som vi her skulle tænke paa og ikke paa det almindelige Begreb om, hvorvidt det skal være alle Mennesker tilladt at rejse til andet Land, hvorvidt det kan tillades, fremt de have Indbydelse heraf. Børnepligt; vi skulle tænke paa, hvad følger i Følgelse af det vil være, at gjøre væsentlig, hvad der for dem næsten er nødvendigt, — hvilket med Kæmper og Gaandværfere det ofte er Tilfældet, — at de, naar de kunne, ville blive rezent borte fra Hæderlandet, om en Dødsbede af Børnepligten, i Garnisonen og Hæren, om den virkelig skulle være det, som det er det, jeg gerne vilde laage Forordningen paa Hjerte ved den Beslutning, som ligger for. Dertil er det jo dog det første og det Sæde at betænke, ikke om dette, enten Rigtighed eller Uoverensstemmelse eller Skillingssøge, om hvorvidt det her været et Uvilkårligt eller et typisk Gæstgæst, om hvorvidt det kunde blive det ogsaa her i Sagen og alle Sæder, men at det er for Danmark og det danske Folk, at Folk, der, det mindste sandsit jeg hender det, det mindste i en Hensende tænker som jeg, at det meget heller vil være frit og glade sig paa sin danske Vilje end det vil være afstodt og suverænt paa sin Gæstgæst, om det saa nu end efter alle typiske Beskrivelser Doms her til det mindst statsmæssige og med enstemmig Folk i hele Verden.

Væbren: Ved Gensyn til hvad der af flere andre Talere er bemærket, angaaende det Anfælgende i, at § 8 af Forordningen af 10de Mai 1843, blev i sin Hensigt opvæget i denne Forordning § 34, skal jeg dog bemærke, saaledes som den andre Ordre allerede har været, at jeg ikke finder dette hensigtsmæssigt. Derfor vilde Spørgsmaalet fra de videre end til Spørgsmaalet om at optage en saadan enkelt Paragraph, som den nævnte § 8, som kunde betyde vilde være noget Bortentligt at erindre berømt; men det vilde ikke alene være § 8, som betød vilde blive at optage, men det er ogsaa meget andet, der da skulle optages i denne Forordning. Saaledes hedder det i Slutningen af § 34: Rigtigheden skal det haare enhver Bortværelsespligtig frit for, naar han tager sigt Dødsbede et andet Sted end det, hvor han er indført i Kæden, at lade sig omværlig fra et Udviklingsblik til et andet. Dette „omværlig“ er indledende et meget omfattende Udtryk, thi det følger til en stor Deel af Bestemmelserne i Forordningen af 1843. Jeg tror vistnok, at naar der skulle opnaas nogen Hvide i denne Hensende, saa maatte hele Forordningen med samtlige sine Paragrapher optages; men at dette vilde være ønskeligt i en Forordning om almindelig Børnepligt, tror jeg dog ikke. Der er desuden endnu meget andet, som maatte komme til at optages; dette er nemlig ikke den eneste Paragraph, hvortil der er freet Gensidning; der tales jo i. Ex. paa mange Steder om Amnesti og Amnestiplanen. Det var da ligesaa vigtigt at optage denne, jo meget vigtigere; men naar man nu ikke kan optage det Uvilkårlige, saa ser jeg ikke, at der er nogen særdeles Grund til at optage det, der dog i sig selv er langt mindre betydende. Jeg vil derfor tilføje, at den, der ikke laiser Forordningen af 10de Mai 1843, eller hender dens Bestemmelser, kan laiser ved ikke Paragraphen i nærværende Forordning, eller gjør sig videre bekendt med dens Bestemmelser.

J. H. Hansen: Jeg vil blot som en almindelig Bemærkning med hvad den sidste Taler fremførte, bemærke, at det vilde være ønskeligt og rigtig, om der i Fremtiden, ved Afstemningen af Lov, blev søgt for, at en Lov blev forhaandlet i og for sig. Det har været en almindelig Klage i Danmark, at naar en Mand vilde gjøre sig bekendt med Forordningen i en vis Retning, og som gik den og hvide en Lov, der vilde gide ham denne Oplysning, at han da, naar han fik den hvide, ikke forstod den, med mindre han havde tve til 20, 30 ja 40 andre Lov, for at forstaa denne ene. Jeg mener derfor, at naar Folk skulle følge Forordningen angaaende deres Hinder og Rettigheder med Omhu, saa der man gjøre, hvad man kan gjøre for at lade dem at komme til Kundskab herom; og det kan man opnaas det

at man lægger Vind paa Indsigelse, saavidt muligt, og ogsaa ved Lov, saaledes at den bliver forklarlig ved sig selv.

Forordningen vil berette over til de følgende Paragrapher i Udsættelse, §§ 37 og 38.

Redaktøren: Paragrapherne 37 og 38 lyde saaledes: § 37.

Børnepligten skal ikke være Kogen til Gilder for at erhverve Børgerskab i en Kjøbstad, hvilket dog paa den anden Side ingen videre Indbydelse skal have paa de ham påhvorende militære Tjenesteplichter, end den, som omtales i Slutningen af § 36.

§ 38.

Den Børnepligt, som for Eden påhviler Kjøbstadboerne til at gjøre Tjeneste i vedkommende Kjøbstads Børgervæbning eller Brand- og Politicorps, skal fremdeles vedblive, dog at saadan Tjeneste et kan udføres Kogen, der henfører til den staaende Hær, med mindre Nødvendigheden maatte udfraae det.

Tjenesten i saadanne Corps bliver alene at betragte som en Kommunaltjeneste til Overholdelsen af den indre Orden og Sikkerhed i Kjøbstaden, uden Gensyn til Børnepligten, til hvilken Sæde lige Corps alene skulle haare under den civile Røgtigheds Overblikning. Som følger heraf skal der gaaes de nærværende Kjøbstads-Børgervæbninger en til disse Stænds færdige Organisation, forsaavidt det ikke allerede er freet.

Dog skulle de borgerlige Corps i Ver Kongelige Hæderstads Kjøbstaden og øvrige faste Pladser fremdeles i Krigstid under Krigsbeskrivelsen Betsaling kunne anvendes til at indstaae hertiligt Overfald, naar Øgen angribes, og skulle derfor ogsaa i Færdstid haare under Krigsbeskrivelsen Tilfyn. Den Børnepligt, som følger Reglementet af 22de April 1829 § 2 påhviler Bort Krigsgercorps til i Krigstid at bruges paa hollæriske Sted inden Sjællands Grændser, det maatte findes hensigtsmæssigt at anvende samme, skal for Fremtiden vedblive og Gensidigt indbyrdes med Ver Armer udføres.

Alle de, der ere ansatte ved de borgerlige Corps, skulle saalænge være fritagne for at indfalde til Kæmends Forhærfning, om de end ellers maatte henhøre til samme, saavelson for at kunne bruges til saadan Tjeneste, som omhandlet i § 32.

Fra Udvælgets Side er der bemærket ved § 38:

Da det især i de mindre Kjøbstæder kan være af Blygtighed, at Børnepligten til at tjene i Brandcorps et bortfalder for dem, der henhøre til den staaende Hær, naar Tjenesten i denne ikke stiller sig for Tjenesten i Brandcorps, og det kan være flere Børgere i det enkelte Tilfælde, naar det, som i Udsættelse foresaaret, skal afhaenge af Nødvendigheden, mener Udvalget, at det der udtales, at Børnepligten til at gjøre Tjeneste i Brandcorps et udføres, fordi Bestemmelserne henhører til den staaende Hær, men at Tjenesten i Brandcorps et maas være til Gilder for den militære Tjenesteplichtes Dødsbede. Vi foreslaae derfor, at i de Tilfælde af denne Paragraph foresaaret saaledes, at Ordene „saadan Tjeneste“ og den følgende Deel af denne Paragraph, udtages, og at det efter Ordene „dog at“ kommer til at hedde „Tjeneste i Børgervæbningen eller Politicorps et kan afhæfres Kogen, der henfører til den staaende Hær. — Tjeneste i Brandcorps et kan ikke fritage Kogen, der henfører til den staaende Hær, fra at opfynde den Tjeneste, som haand Stilling i denne medfører.“

I tredje Paragraph, Den Linie fruoen der det, til flere Lydsigthed, og da der mangler en udtrykkelig Bestemmelse om, hvilke Øger der ere at anse som faste Pladser, efter Ordet „Pladser“ formæntlig tilføies „derunder indbefattet Gæstinger.“ Efter den Bestemmelser, de borgerlige Corps i de fleste Øger haare, synes der ikke at være tilstrækkelig Grund til at lade Tjeneste i disse Corps medføre Fritagelse for at indfalde til Forhærfningen, naar herfra udtages de borgerlige Corps, der efter Paragraphens 3de Paragraph i Færdstid haare under Krigsbeskrivelsen Tilfyn. Det foreslaaes derfor, at der i 4de Paragraph i den Linie mellem Ordene „de“ og „borgerlige“ tilføies Ordet „Kjøbstæder“.

Ved denne Paragraph har, som det ses, Udvalget foresaaret, at de Indvister, der gjøre Tjeneste i den staaende Hær, og opfylder sig i Kjøbstæderne, skulle alligevel, som enhver Kjøbstadsborger, være